

TOIMITTAJALTA

Viikot vierivät, vuodet vaihtuvat, – kaikki virtaa, muuttuu, katoaa. Mikä tässä haihtuvien harhojen maailmassa on pysyväistä, ikuista, muuttumatonta? Onko sitä olemassakaan? On, ja se on ehdoton totuus, ikuinen olevainen, elämän salaisuus, jota niin mielellämme nimitämme Jumalaksi. Filosoifeina sanomme ”olevainen”, tiedemiehinä ”totuus”, uskovaisina ”Jumala”, – ja totuutta etsivinä ihmisinä käytämme mitä nimeä tahansa ja kaikkia nimiä.

Rakkain meille kuitenkin on nimi ”totuus” niin kauan kuin tahdomme olla etsijöitä, s. o. seistä elämänvirran rannalla pää kumarassa ihmeissään, sydän palvonnasta polvillaan. Mutta jos emme enää jaksa ajatella, jos omat vikamme ja syntimme antavat meille liian paljon tekemistä, niin että ennen kaikkea kaipaamme omantunnon rauhaa ja sovintoa elämän kanssa, silloin tyydymme toiseen nimeen ja etsimme armoa ja anteeksiantoa Jumalalta.

Onpa sentään totuuden etsijällä toinenkin nimi, kun hän lähestyy olemassaolon suurta salaisuutta. Eihän etsijä paikoilleen jää. Hän lakkaamatta etenee, hän yhtämittaa löytää. Uusia näköaloja avautuu hänelle alati, ja kun hän henkisessä elämässään on oppinut tuntemaan sitä rakkauden lämpöä, joka totuuden valosta hohtaa ja hehkuu, silloin hänen huulilleen nousee uusi nimi, nimi, jota Jeesus Kristus käytti ja jonka hänen sydämensä nyt kuiskaa: Isä, rakas Isä, taivaallinen Isä.

Oli kerran etsijä-teosofi, joka oli joutunut hämilleen siitä, että teosofisessakin maailmassa oli jakauduttu niin moniin seuroihin ja lahkoihin monenlaisine katsantokantoinen ja näkökohtineen. Hän ei lopulta tiennyt, kellä oli oikein, kellä väärin, ja oli miltei taipuvainen uskomaan, mitä eräs itsetietoiselta ja viisaalta näyttävä toveri hänelle vakuutti, nim. että kaikilla oli oikein. Hän ei kuitenkaan saanut rauhaa omaltatunnonaan, ja eräänä päivänä hän sattumalta joutui keskusteluun miehen kanssa, joka ei näyttänyt itsetietoiselta eikä ylen viisaaltakaan, mutta jonka sanat putosivat hänen janoavaan sydämeensä kuin viinipisarat täynnä eloa ja balsamia.

– Minun on niin vaikea käsittää, sanoi etsijä, – että kaikilla olisi oikein. Jos kaikki puhuvat samasta asiasta eri tavalla, eri näkökannoilta, silloinhan yhtä hyvin voimme sanoa, että kaikilla on väärin, sillä totuutta emme tiedä siitä asiasta, josta kaikki puhuvat, – totuus pysyy aina vain salassa.

– Oikein sanotte, vastasi vieras, – totuus pysyy salassa, sillä ihmiset eivät yleensä välitä totuudesta. Jos totuus paljastuisi, silloin loppuisi riita. Mutta jos kolme ihmistä on eri mieltä samasta asiasta, voiko kaikilla olla oikein? Eikö kaksi kertaa kaksi pysy neljänä, vaikka toinen väittäisi sen olevan viisi ja toinen, että on turha vaivata päätään pikkuseikoilla, joita ei voi tietää? Totuus on yksi eikä muutu.

– Kaikilla on siis väärin?

– Jos yksi sattumalta tietää totuuden, on hänellä oikein.

– Jos toiset ovat väärässä? Mutta kun kaikki ovat vilpittömiä totuuden etsijöitä?

– Silloin on toinen mahdollisuus: riitaveljet puhuvat eri asioista samalla kielellä ja samoilla sanoilla.

– Niin tosiaan, sekin on selitys. Ja jos yhdellä on oikein, mistä hänet tunnen?

– Siitä että hänellä on totuus, jonka etsimällä löydätte. Ottakaamme esimerkki. Mikä teosofinen kysymys on erikoisesti teitä huolestuttanut?

– Kysymys Kristuksesta. Toiset väittävät, että hän syntyi 105 vuotta ennen meidän ajanlaskuamme, toiset, että hän todella syntyi ajanlaskumme alussa, kun taas toiset sanovat, että turha riidellä koko asiasta, koska pääasia ei ole historiallinen, vaan mystillinen Kristus. Minusta taas näyttää, että jos historiallinen Kristus on ikäänkuin ovi mystilliseen – ja onhan hän sitä ainakin meille täällä länsimailla, – silloin ei ole yhdentekevä, mitä tuosta historiallisesta Kristuksesta tiedämme, puhuvatko esim. evankeliumit hänestä vai eivätkö.

– Ei ollenkaan yhdentekevää. Sentähden poistuvat heti leikistä ne, jotka pitävät totuuden etsimistä tässä asiassa turhana päänvaivana. Ja jos esim. evankeliumit eivät puhuisi historiallisesta, vaan ainoastaan mystillisestä Kristuksesta, silloin olisi yhdentekevä, milloin historiallisesti tuntematon Kristus on elänyt ja onko hän ollenkaan elänyt. Ne jotka pitävät evankeliumeja ainoastaan ”vihkimysdraamana”, väittävätkin turhaksi kaiken riitelemisen historiallisesta Kristuksesta tai sanovat hänen syntyneen 105 e.Kr., jotta ristiriita tämän väitteen ja uuden testamentin kesken kääntäisi huomion pois historiallisesta Kristuksesta.

– Puhutte ristiriidasta?

– Tottakai. Evankeliumeissa itsessään on tarkka ajanmääräys Kristuksen syntymästä. Apostolein teot ja Paavalin kirjeet taas kertovat tapauksista ja matkoista, joiden aika on tarkasti määriteltävissä historiallisesti. Maailman historia ja uusi testamentti ovat täten yhtä mieltä siitä, että Jeesus Kristus syntyi ajanlaskumme alussa eikä 105 vuotta varhemmin.

– Mutta silloinhan tämä kysymys on ratkaistu!

– Ratkaistu tietysti sille, joka haluaa tietää puhtaan totuuden.

– Entä ne, jotka puhuvat tuosta ajasta 105 e.Kr.?

– Puhuvat toisesta henkilöstä, vaikka nimittävät häntäkin Kristukseksi. Totuus ei voi olla muuta kuin yksi. Sama asia ei voi olla kahdella tai kolmella tavalla. Totuuden löydämme, kun emme pelkää etsimistä ja tutkimista. ”Riitelijöistä” on se siis oikeassa, joka sanoo historiallisen Kristuksen syntyneen ajanlaskumme alussa, ja lisää, että tämä evankeliumein Kristus on välttämätön opas meille, jos tahdomme oppia tuntemaan mystillistä Kristusta.

– Niin minäkin aavistelin, ja vaistoni on osoittautunut oikeaksi.

– Kun tunnemme evankeliumein historiallisen Kristuksen ja tiedämme, mitä hän on neuvonut ja opettanut, silloin on meillä tie mystillisen Kristuksen luo avoinna edessämme. Voimme sen tien joko valita tai hylätä.

– Entä tie?

– Tie on siinä ja ainoastaan siinä, että noudatamme evankeliumein historiallisen Kristuksen neuvoja, täytämme hänen käskynsä ja seuraamme Jeesusta elämässämme. Tämä tie vie meidät mystillisen Kristuksen luo, se on yhä syvempään ja syvempään totuuteen.

– Ja tunnemme olevamme oikealla tiellä?

– Emme ainoastaan tunne, vaan näemme ja tiedämme, sillä ”totuus vapauttaa meidät” ja johdattaa meitä Pojan kautta Isän yhteyteen.

*

Markiisitar de Pompadour, Ranskan kuninkaan Louis XV:n tunnettu ystävä, on salaisissa muistelmissaan (koonnut ja toimittanut Jules Beaujoint) kertonut seuraavalla tavalla kreivi de Saint-Germain’istä:

”Mutta vakavaan ja oppineeseen piiriin pääsi – en muista millä tavalla – pujahtamaan kummallinen salaperäinen henkilö, jolla oli harvinaisen hyvä onni miellyttää kuningasta.

”Häntä nimitettiin kreivi de Saint-Germain’ksi. Oliko hän syntynyt Indiasta vaiko Ranskasta?

”Hän oli erinomainen keskustelija ja puhuja, sillä hän tunsu perusteellisesti kaikki kielet, vanhat ja nykyiset, hänellä oli ihmeellinen muisti ja tietomäärä, josta välähdyksiä pilkisteli hänen aina huvittavan ja välistä sangen lumoavan keskustelunsa oikkujen lomitse, hänen taitonsa vaihdella esityksensä aiheita ja sävyä oli tyhjentyvätön, hän oli aina tuore ja osasi jokapäiväisimmissä puheissaan tuoda esille odottamattomia asioita. Välistä hän saattoi kertoa kaskuja Valois-hallitsijoiden hovista tai vielä vanhemmista ruhtinaista sellaisella yksityiskohtaisesti täsmällisellä tarkkuudella, että kuulijat melkein uskoivat hänen olleen silminnäkijänä läsnä kertomisissaan tapauksissa.

”Hän oli matkustanut koko maailman ympäri, ja kuningas kallisti mielellään korvansa hänen kertomuksilleen matkoistaan Aasiassa ja Afrikassa ja käynneistään Venäjän, Turkin ja Itävallan hoveissa. Näytti siltä, että hän tunsu jokaisen hovin salaisuudet lähemmin ja paremmin kuin kuninkaan omat lähettiläät.

”Hän sirotteli välistä puheisiinsa leikillisiä kuvauksia tai vakavia mietteitä.

” – Säilyttääkseen kunnioitustaan ihmisiä kohtaan, sire, hän eräänä päivänä sanoi, – ei saa olla rippi-isänä, ei ministerinä eikä poliisiluutnanttina.

” – Voitte hyvin lisätä, kreivi, vastasi Louis XV, – eikä liioin kuninkaana.

” – Tiedättekö miksi, sire? Näkikö teidän majesteettinne paksun sumun, joka eilen vallitsi Parisissa? E h b i e n , sumu, johon petolliset ystävät ja ministerit verhoovat kuninkaan, on vielä paksumpi.

”Näiden ajatusten rohkeutta lievensi kuitenkin sangen maltillinen äänensävy, jonka hän tiesi valita, ja hänen ehdottomasti ylhäissyntyinen käytöstapansa.

Vastaanotto, minkä kuningas ja markiisitar soivat hänelle Choisy’ssa ja Bellevue’ssa, herätti hänen kiittolisuutensa.

”Hän rikastutti kuninkaan työhuonetta erinomaisilla Velasquez- ja Murillotauluillaan, ja markiisittarelle hän lahjoitti mitä kallisarvoisimpia ja harvinaisimpia jalokivikoristeita, – sillä tätä eriskummaista miestä pidettiin satumaisen rikkaana, ja hän jakeli timantteja ja jalokiviä hämmästyttävällä anteliaisuudella.

”Hän häikäisi rahvasta ja jalokivilippaillaan ja kilpikonnankuorisilla rasioillaan, joita koristivat timantit, rubiinit, topaasit ja smaragdrit.

”Hän huvitti markiisitarta taideteos-, taulu- ja kohokuvakivikokoelmillaan yhtä hyvin kuin ihmistuntemuksellaan ja tiedoillaan poliittisesta maailmasta. Ja vihdoinkin markiisitar piti kreivistä sentähden, että tämä avusti häntä rakkaimmassa ja vaikeimmassa suunnitelmassaan, nim. kuninkaan e n n u i ‘in (ikävän) haihduttamisessa.”

*

Jeesuksen lausetta ”mitä ette tahdo, että toiset teille tekisivät, sitä älkää tekään tehkö heille” pidetään syystä yhtenä käytännöllisen eksoteerisen siveysopin kulmakivenä, ja totuuden etsijöitä ilahduttaa sentähden nähdessään, että samaa kultaista sääntöä on tunnettu ja noudatettu ennen Kristustakin: Kaikki tietävät, että kiinalainen suurmies Confucius antoi aikalaisilleen saman neuvon, mutta otan senkin tähän muutamien toisten lausuntojen kanssa.

K o n f u t s e 500 e.Kr.: Tee toiselle, mitä tahdot, että hän tekisi sinulle, äläkä tee toiselle, mitä et tahtois hänen sinulle tekevän. Tämä ainoa laki on sinulle tarpeen. Kaikki muu perustuu siihen.

A r i s t o t e l e s 385 e.Kr.: Käyttäytykäämme toisia kohtaan sillä tavalla kuin tahdomme, että he käyttäytyisivät meitä kohtaan.

P i t t a c u s 650 e.Kr.: Älä tee naapurillesi semmoista, mitä hänen puoleltaan pitäisit pahana.

T h a l e s 464 e.Kr.: Vältä semmoisia tekoja, joista toisia moittisit.

S o k r a t e s 338 e.Kr.: Menettele toisia kohtaan, niinkuin tahtoisit, että he menettelisivät sinua kohtaan.

S e x t u s 406 e.Kr.: Niinkuin toivotte, että naapurinne olisivat teitä kohtaan, niin te olkaa heitä kohtaan.

H i l l e l 50 e.Kr.: Älä tee toisille, mitä et mielellään näkisi, että he tekisivät sinulle.

Voisimme tähän luetteloön lisätä vanhan suomalaisen sananlaskun: Suo se toiselle, mitä itsellesikin.

Onkin huomattava, että tämä on yleispätevä, niinkuin sanoin: eksoteerinen, siveellinen laki. Sen lisäksi muinaisajan viisaat opettivat erikoisia sääntöjä niille, jotka antautuivat heidän

varsinaiseksi opetuslapsikseen. Mutta kuinka onnellisesti me ihmiset eläisimme maan päällä tämänkin eksoteerisen siveyslain turvissa, jos sitä noudattaisimme jokapäiväisessä vaelluksessamme!

*

Kun puhutaan aikakauskirjamme levittämisestä, huomauttavat aina jotkut, kuinka hankala semmoinen työ on, koska Ruusu-Ristin sisältö yleensä on vaikeatajuista tai ainakin siksi erikoista, ettei se saata kiinnittää suuren yleisön mieltä. Kauniisti sanoikin kerran eräs ystävä: ”Ruusu-Risti on totuuden etsijöitä varten. Se, joka on totuuden etsijä, löytää ja tilaa Ruusu-Ristin. Ken ei ole totuuden etsijä, hän ei lue Ruusu-Ristiä, vaikka sen tilaisikin. Niin monta kuin Ruusu-Ristin lukijoita on, niin monta on totuuden etsijää Suomessa ja suomen kielellä”.

Tuo oli tietysti paradoksi, ja meidän täytyy sydämestämme toivoa että totuuden etsijöitä on paljon, paljon enemmän Suomessakin. Ne ne on löydettävä, ja sentähden kehoitan kaikkia rohkaisukseen lukemaan, mitä veli J. E. Kaukoomaa kirjoittaa artikkelissaan tässä numerossa.

Ehkä sekin voi mieliä rohkaista, että Ruusu-Ristimme tulee ilmestymään säännöllisesti ja ajoissa tänä vuonna, siis kuukauden 21 p:n tienoissa, ettei ainakaan painon, postituksen ja yleensä ulkonaisten olojen takia tapahdu myöhästymisiä, niinkuin viime vuonna; ja toiseksi, että lehtemme tulee sisältämään huomattavia kirjoituksia eri aloilta, esim. sentapaisia historiallisia elämäkertoja kuin on tässä numerossa Gustaf Björnramin lyhyt biografia.

Kuta enemmän tilaajia on Ruusu-Ristillä, sitä paremmaksi ja monipuolisemmaksi voin tehdä sen sisällön. Aineellista maailmaa, jossa aatteet toteutetaan, hallitsee kuten tiedämme raha sangen suuressa määrin.

Kaikkea hyvää uudelle vuodelle toivotan nyt sekä Ruusu-Ristille että sen lukijoille!

Ruusu-Risti No1 tammikuu 1927 s. 1-7